

वा० रा०

॥ १३७ ॥

संवदंत उपतिष्ठते संधिस्त्वार्षः ॥ २६ ॥ कल्प्यन्ते प्रवर्त्यन्ते ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ प्रज्ञानं अनुमापकः तेषां राज्यकर्तृणां नोस्माकं यो राजा ध्वजः अस्मासुराज्यभारप्रतिष्ठा
ज्ञापकः स इतो देवत्वंगतः ॥ एवं चास्मानितः परं केपि जनानमस्यंतीति भावः ॥ ३० ॥ स्वकं जीवनमित्यर्थः ॥ ३१ ॥ ये संभिन्नमर्यादा उल्लंघितस्वजातिवर्णाश्रममर्यादाः ॥ अ
तएव पूर्वे राजदंडनिपीडितानास्तिकाः संति तेपीडानीच्छिन्नसंशयाराजदंडशंकारहिताः संतोभावाय प्रभुत्वाय कल्पन्ते ॥ ३२ ॥ दृष्टिश्चक्षुः यथा शरीरस्य हितसाधने अहितनिवार

नाराजके जनपदे नराः शास्त्रविशारदाः ॥ संवदंतोपतिष्ठंतवनेषूपवनेषु वा ॥ २६ ॥ नाराजके जनपदे माल्यमोदकदक्षिणाः ॥ देवता
भ्यर्चनार्थाय कल्प्यन्ते नियतैर्जनैः ॥ २७ ॥ नाराजके जनपदे चंदनागुरुरूपिताः ॥ राजपुत्राविराजन्ते वसन्त इव शालिनः ॥ २८ ॥ यथा त्व
नुदकानद्यो यथा वाप्यवृण्वनं ॥ अगोपालायथा गावस्तथाराष्ट्रमराजकं ॥ २९ ॥ ध्वजोरथस्य प्रज्ञानंधूमोज्ञानं विभावं सोः ॥ तेषां यो
नो ध्वजो राजा स देवत्वमितो गतः ॥ ३० ॥ नाराजके जनपदे स्वकं भवतिकस्यंचित् ॥ मत्स्या इव जनानित्यं भक्षयन्ति परस्परम् ॥ ३१ ॥ ये
हिसंभिन्नमर्यादानास्तिकाश्छिन्नसंशयाः ॥ तेपि भावाय कल्पन्ते राजदंडनिपीडिताः ॥ ३२ ॥ यथा दृष्टिः शरीरस्य नित्यमेव प्रवर्तते ॥ तथा
नरेन्द्रोराष्ट्रस्य प्रभवः सत्यधर्मयोः ॥ ३३ ॥ राजा सत्यं च धर्मश्च राजा कुलवतां कुलं ॥ राजामातापिता चैव राजा हितकरो नृणां ॥ ३४ ॥ य
मो वै श्रवणः शक्रो वरुणश्च महाबलः ॥ विशिष्यन्ते नरेन्द्रेण वृत्तेन महता ततः ॥ ३५ ॥

योः प्रभवः प्रवर्तको राजा प्रजानां हितसाधनेऽहितनिवारणे च नित्यमेव प्रवर्तते ॥ ३३ ॥ राजा सत्यं च धर्मश्च सत्यधर्मयोः प्रवर्तक इत्यर्थः ॥ कुलवतां क्षेत्रबीजशुद्धिमतां कुलं
तत्प्रवर्तकः ॥ ३४ ॥ यमादयो महता वृत्तेन युक्तेन राज्ञा विशिष्यन्ते अतिशय्यन्ते तिरस्क्रियन्ते ॥ यमस्य दंडमात्रं कुबेरस्य धनदत्वमेवैन्द्रस्य पालनमेव वरुणस्य सदाचारेनिय
मनमेव ॥ गुणचतुष्टयवताराज्ञा ते तिरस्क्रियन्ते इति भावः ॥ ३५ ॥

अ० कां०

॥ १३७ ॥